

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11CoCsp/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8722200957
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: doc. JUDr. Peter Molitoris, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8722200957.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu doc. JUDr. Petra Molitorisa, PhD. a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Branislava Brezu, v spore žalobkyne: A. B. (predtým C.), nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/X, E., zastúpená F. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/XX, E. - G. F., proti žalovanému Rentario, s. r. o., Kaprova 42/14, Staré Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČ: 049 05 628, zastúpenému: Advokátska kancelária KONCOVÁ & PARTNERS, s. r. o., B. C. XXXX/XX, XXX XX H., IČO: 47 256 907, o obnovu konania Okresného súdu Poprad sp. zn. 11Csp/6/2019, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k.13Csp/13/2022-102 zo dňa 1.3.2023, takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala povolenia obnovy konania vedeného na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 11Csp/6/2019.

2. Okresný súd Poprad ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Povoľuje obnovu konania vedeného na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 11Csp/6/2019.

II. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania zo žaloby na obnovu konania voči žalovanému v rozsahu 100%.“

3. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že v pôvodnom konaní platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 3.7.2019. Žaloba o povolenie obnovy konania bola podaná dňa 4.4.2022, teda objektívna lehota bola dodržaná. Žalobkyňa sa o dôvode obnovy konania dozvedela dňa 1.4.2022, kedy došlo k jej stretnutiu so štatutárnym zástupcom Združenia Brániť sa oplatí - BSO. Skutočnosť, že sa stretnutie uskutočnilo v uvedený deň, preukázala žalobkyňa predloženým dokladom - súhlas dotknutej osoby so spracovaním osobných údajov. Súdny pritom už v rozhodnutiach (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/43/2019 zo dňa 26.8.2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12Co/117/2019 zo dňa 14.5.2020) konštatovali, že pre začiatok plynutia subjektívnej trojmesačnej lehoty je rozhodujúci moment kedy ten, kto navrhuje obnovu konania, sa dozvedel o dôvode obnovy. Z uvedeného dôvodu aj trojmesačná subjektívna lehota na podanie žaloby bola dodržaná.

4. Z obsahu spisu obnovovaného konania súdu prvej inštancie nevyplynulo, aby vtedy konajúci súd ex offo preskúmal nepriateľné podmienky a zákonom stanovené náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

5. S poukazom na ustanovenie § 397 písm. e), § 400, § 403 Civilného sporového poriadku, rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie v spojených prípadoch C-240/98 až C-244/98, tiež rozhodnutie Súdneho

dvora Európskej únie vo veci C-448/17, súd povolil obnovu konania vedeného na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 11Csp/6/2019.

6. Žalobkyni, ktorá bola v konaní úspešná, priznal súd v zmysle § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením postupom podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

7. Proti rozsudku podal odvolanie žalovaný. Namieta posúdenie začiatku plynutia subjektívnej lehoty na podanie žaloby o obnovu konania. Podľa dikcie ustanovenia § 403 ods. 1 Civilného sporového poriadku je rozhodujúci moment, kedy sa žalobkyňa mohla dozvedieť o dôvode obnovy konania alebo keď ho mohla uplatniť, nie okamih, kedy sa žalobkyňa o týchto dôvodoch skutočne dozvedela. Začiatok subjektívnej lehoty na podanie žaloby o obnovu konania je preto potrebné viazať na začiatok plynutia lehoty objektívnej. Účelové je tvrdenie žalobkyne, že sa o dôvode obnovy konania dozvedela po tom, čo navštívila Združenia na ochranu spotrebiteľov Brániť sa oplatí. Dodržanie subjektívnej lehoty žalobkyňa nepreukázala. V ďalšom rozsahu bolo povinnosťou súdu, ak mal pochybnosť o tom, či predmetná zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, skúmať ich existenciu a posúdiť, či by boli spôsobilé privodiť pre žalobkyňu priaznivejšie rozhodnutie v obnovenom konaní. Daný prieskum však vykonal už súd pri vydaní platobného rozkazu s ohľadom na splnenie podmienok jeho vydania. Záver o rozpore právoplatného rozhodnutia s rozhodnutím Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev, súd neprijal ani z rozhodnutia nevyplýva. Ak by sa aj tento preukázal, povoleniu obnovy bráni prekážka res iudicata. Žalovaný navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť, alternatívne zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

8. Žalobkyňa navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny, keďže súd správne právne posúdil a odôvodnil skutočnosť, na základe ktorých rozhodol.

9. Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej aj ako „CSP“), po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania, ktoré mu predchádzalo a odvolania žalovaného podľa § 363 a § 365 ods. 1 CSP, súc viazaný dôvodmi a rozsahom tohto odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP), skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie podľa § 383 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 219 ods. 3 CSP, dospel k záveru, že boli splnené podmienky na zrušenie napadnutého rozsudku a vrátenie veci súdu prvej inštancie.

10. Z obsahu preskúmaného spisu je zrejmé, že žalobkyňa argumentovala podanú žalobu na obnovu konania ustanovením § 397 písm. a, b, e) CSP. Uviedla, že v pôvodnom konaní vydal Okresný súd Poprad platobný rozkaz č. k. 11Csp/6/2019-20 zo dňa 9.4.2019 v obsadení vyšším súdnym úradníkom, čo platobný rozkaz činí neplatným s poukazom na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie (ďalej aj ako „SD EÚ“) vo veci C-448/17 zo dňa 20.9.2018, obdobne nález Ústavného súdu SR č. k. III. ÚS 344/2020-47 zo dňa 23.2.2021. Okrem toho, zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 21.7.2016 obsahovala neprijateľnú zmluvnú podmienku o zmluvnej pokute vo výške 4.000,- Kč, uvedenú v čl. 5 zmluvy. Uvedenou skutočnosťou sa však súd pri vydávaní platobného rozkazu nezaoberal, pritom s poukazom na rozhodovaciu činnosť SD EÚ vo veci C-240/98, C-244/98 musí súd zneplatniť nekalú podmienku. O dôvode na obnovu konania sa žalobkyňa dozvedela dňa 1.4.2022 po uskutočnenej konzultácii so združením Brániť sa oplatí – BSO.

11. Súd prvej inštancie obnovu konania vedeného na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 11Csp/6/2019 povolil, s argumentáciou § 397 písm. e) CSP, a teda, že napadnuté rozhodnutie je v rozpore s rozhodnutiami SD EÚ. Z obsahu pôvodného spisu nevyplývalo súdu prvej inštancie, či a v akom rozsahu boli preskúmané ex offo neprijateľné zmluvné podmienky a náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Subjektívnu trojmesačnú aj objektívnu trojročnú lehotu na podanie žaloby na obnovu konania považoval súd prvej inštancie za zachovanú, a to s ohľadom na deň nadobudnutia právoplatnosti platobného rozkazu a deň, kedy sa žalobkyňa o dôvode obnovy konania dozvedela od združenia Brániť sa oplatí – BSO.

12. V kontexte uplatnených odvolacích námietok žalovaného odvolací súd uvádza, že s právnym záverom súdu prvej inštancie o splnení zákonných predpokladov na povolenie obnovy konania podľa § 397 písm.

e) CSP sa nestotožňuje. Žaloba na obnovu konania je mimoriadnym opravným prostriedkom. Konceptne sleduje zásah do právoplatných rozhodnutí, ktorých zmenu alebo zrušenie nemožno dosiahnuť inak, a to najmä vtedy, ak po právoplatnom skončení veci nastane okolnosť, ktorá má podstatný súvis s rozhodnutím vydaným v pôvodnom konaní a spochybňuje jeho správnosť. V preskúvanom prípade nemožno prehliadnuť, že žalobkyňa odkazuje na rozhodnutia SD EÚ, vydané s väčším či menším časovým predstihom pred vydaním platobného rozkazu. V tejto súvislosti možno však konštatovať, že od momentu zverejnenia rozhodnutí SD EÚ v Úradnom vestníku Európskej únie mohli byť tieto žalobkyni známe a spôsobilé argumentácie v pôvodnom konaní, pričom žalobkyňa tak neučinila, čo nateraz vylučuje prípustnosť žaloby na obnovu konania podľa § 397 písm. e) CSP. Skutočnosť, či žalobkyňa argument rozporu platobného rozkazu s rozhodnutím SD EÚ nemohla bez svojej viny v pôvodnom konaní uplatniť, nemá pre účely aplikácie ustanovenia § 397 písm. e) CSP relevanciu.

13. Okrem toho, Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. III.ÚS 345/2017 odkázal na závery SD EÚ, vyslovené v rozsudku C-234/04 vo veci Rosmarie Capférer proti Schlang & Schick GmbH. SD EÚ v tejto veci uviedol, že únievé právo neprikazuje vnútroštátnemu súdu, aby preskúmal a rušil právoplatné rozhodnutie vnútroštátneho súdu, ak sa aj ukáže, že je v rozpore s právom Európskeho spoločenstva. Rozhodnutie SD EÚ zakladá dôvod prípustnosti obnovy konania len vtedy, keď sa týka rovnakej veci ako obnovou napadnuté rozhodnutie, alebo ak odlišne, hoci vo veci inej, rieši otázku, majúcu na spôsob právneho posúdenia veci v pôvodnom konaní dosah. Návrhom na obnovu konania sa však nemožno domáhať nápravy prípadnej nesprávnosti procesnej povahy. Aj keby sa súd pri vydaní platobného rozkazu prijateľnosťou dohodnutej zmluvnej podmienky vôbec nezaoberal, alebo keby sa s ňou zaoberal, ale s nesprávnym záverom, nemôže ísť o rozpor s európskou judikatúrou. Takýto nedostatok nemožno odstraňovať prostredníctvom obnovy konania, pretože návrhom na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných pochybení pri právnom posúdení veci alebo nesprávnosti procesnej povahy.

14. Súd prvej inštancie celkom zrejme vyvodzuje rozpor platobného rozkazu Okresného súdu Poprad č. k. 11Csp/6/2019-20 zo dňa 9.4.2019 s odkazovanou judikatúrou SD EÚ len v kontexte toho, že v pôvodnom konaní súd pri vydávaní platobného rozkazu neskúmal neprijateľnosť zmluvnej podmienky a obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vytýkané nedostatky súdu v pôvodnom konaní smú smerovať k vysloveniu nesprávnosti jeho procesného postupu, žaloba na obnovu konania však v tejto súvislosti nepoukazuje na obsahový rozpor rozhodnutia s judikatúrou SD EÚ, čo aj s poukazom na odkazované uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. III.ÚS 345/2017 nezakladá dôvod pre aplikáciu ustanovenia § 397 písm. e) CSP.

15. Žalobkyňa súčasne poukazuje na neplatnosť platobného rozkazu s ohľadom na skutočnosť jeho vydania vyšším súdnym úradníkom. V tejto súvislosti poukazuje na rozsudok SD EÚ vo veci C-448/17, ktorý však vypovedá o (ne)súlade vnútroštátnej právnej úpravy o vydaní platobného rozkazu v spotrebiteľských veciach so Smernicou Rady 93/13/EHS, a to s ohľadom na potrebu vecného odôvodnenia odporu zo stany spotrebiteľa a prípustnosť prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok v konaní o výkon rozhodnutia. Podľa názoru odvolacieho súdu v okolnostiach preskúvanej veci rozsudok SD EÚ vo veci C-448/17 dôvod pre aplikáciu ustanovenia § 397 písm. e) CSP nezakladá, keďže nie je možné z neho vyvodiť rozpor platobného rozkazu s rozhodnutím SD EÚ len preto, že súd v pôvodnom konaní neskúmal neprijateľnú povahu zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, súčasne ani nedôvodí jednoznačný záver o neplatnosti platobného rozkazu, ako to prezentuje žalobkyňa.

16. V nadväznosti na vyššie, ak odvolací súd dospel k záveru, že dôvod obnovy konania podľa § 397 písm. e) CSP nebol v predmetnej veci naplnený, nebolo v ďalšom rozsahu potrebné zaoberať sa správnosťou právneho posúdenia súdu prvej inštancie čo do dodržania zákonom stanovenej subjektívnej lehoty na podanie žaloby na obnovu konania podľa § 403 ods. 1 CSP.

17. V preskúvanej veci však nemožno opomíňať, že žalobkyňa podanú žalobu na obnovu konania argumentovala aj ustanovením § 397 písm. a, b) CSP, pričom súd prvej inštancie sa prípustnosťou uplatnených dôvodov na obnovu konania nezaoberal. Odvolací súd pritom osobitne upriamuje pozornosť na ustanovenie § 397 písm. a) CSP. Z podanej žaloby je zrejmé, že žalobkyňa poukazuje na neprijateľnosť zmluvnej podmienky o zmluvnej pokute vo výške 4.000,- Kč, obsiahnutej v zmluve o úvere č. 2016000016 zo dňa 21.7.2016, v čl. 5 zmluvy. Ak pritom súd prvej inštancie zistil, že Okresný súd

Poprad pri vydávaní platobného rozkazu č. k. 11Csp/6/2019-20 zo dňa 9.4.2019 neprijateľnosť zmluvnej podmienky neskúmal, potom by malo byť jeho povinnosťou posúdiť argumentáciu žalobkyne vo svetle novej skutočnosti, čo z preskúmaného rozhodnutia nevyplýva. Pri posudzovaní sa súd prvej inštancie musí držať dikcie zákonného ustanovenia § 397 písm. a) CSP a vyhodnotiť, či sa jedná o skutočnosť, ktorú žalobkyňa bez svojej viny nemohla použiť v pôvodnom konaní, zároveň, či táto nová skutočnosť môže pre ňu privodiť priaznivejšie rozhodnutie.

18. Podľa názoru odvolacieho súdu môže mať odkazovaná judikatúra SD EÚ svoju relevanciu práve v kontexte posudzovania, či s ohľadom na právnu úpravu účinnú v čase vydania platobného rozkazu Okresného súdu Poprad č. k. 11Csp/6/2019-20 zo dňa 9.4.2019 mohla žalobkyňa namietat neprijateľnosť zmluvnej podmienky, čo prislúcha v tomto konaní posúdiť súdu prvej inštancie, pri zachovaní dvojinštančnosti súdneho konania. Súd musí posúdiť tiež nárok uplatnený v pôvodnom konaní, a to pre účely posúdenia či namietaná neprijateľná zmluvná podmienka mala vplyv na rozhodnutie súdu a môže z tohto dôvodu privodiť priaznivejšie rozhodnutie pre žalobkyňu.

19. Zhrnúc vyššie uvedené, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v preskúvanom prípade nesprávne právne posúdil prípustnosť obnovy konania podľa § 397 písm. e) CSP, no súčasne sa nedostatočne vypořiadal s obsahom žaloby žalobkyne vo vzťahu k dôvodom na obnovu konania podľa § 397 ods. 1 písm. a, b) CSP. Z uvedeného dôvodu odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. Po vrátení veci je úlohou súdu prvej inštancie postupovať podľa pokynov odvolacieho súdu ako vyplývajú z tohto zrušovacieho uznesenia, a teda skúmať dôvody obnovy konania podľa § 397 písm. a, b) CSP, za súčasného posúdenia včasnosti podania žaloby na obnovu konania podľa §§ 403, 404 CSP. Svoje rozhodnutie je súd prvej inštancie povinný zdôvodniť podľa požiadaviek zákonodarcu stanovených § 220 ods. 2 CSP.

21. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).